

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE
-Këshilli Drejtues-

V E N D I M

Nr. 1663, datë 28.07.2011

Për

“Mbylljen e procedimit administrativ të filluar me VKD nr. 1595, datë 04.05.2011 “Për fillimin e procedimit administrativ për zgjidhjen e mosmarrëveshjes së interkoneksionit midis sipërmarrësve Albtelecom sh.a dhe Plus Communication sh.a”

Këshilli Drejtues (KD) i Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP), i përbërë nga:

1. Z. Piro	Xhixho	Kryetar
2. Znj. Alketa	Mukavelati	Anëtar
3. Z. Benon	Paloka	Anëtar
4. Z. Ibsen	Elezi	Anëtar
5. Znj. Zamira	Nurçe	Anëtar

dhe sekretare Znj. Elda Topi, në mbledhjen e datës _____.____.2011, sipas procedurës së përcaktuar në ligjin nr. 9918, datë 19.05.2008 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë”, ligjin nr. 8480, datë 27. 05.1999 “Për funksionimin e organeve kolegjiale të administratës shtetërore dhe enteve publike” dhe Rregullores së Brëndshme të AKEP-it, shqyrtoi çështjen me objekt:

Mbylljen e procedimit administrativ të filluar me VKD nr. 1595, datë 04.05.2011 “Për fillimin e procedimit administrative për zgjidhjen e mosmarrëveshjes së interkoneksionit midis sipërmarrësve Albtelecom sh.a dhe Plus Communication sh.a” të shoqëruar nga materialet:

- Raport përmbledhës (**Raporti**);
- Projekt Vendim i KD (**Projekt Akti**);
- Dokumentet shkresore të palëve (**Provat, Pretendimet**);

BAZA LIGJORE:

1. Neni 49, neni 50 pika 1, neni 60 dhe neni 120 e vijues, të Ligjit nr. 9918, datë 19.05.2008 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë” (**Ligji nr. 9918**);
2. Neni 46 e vijues të ligjit nr. 8485, datë 12.05.1999 “Kodi i Procedurave Administrative” (K.Pr.A);
3. Rregullore “Për procedurat e zgjidhjes se mosmarrëveshjeve”, miratuar me Vendim të Këshillit Drejtues të AKEP nr. 1296, datë 11.06.2010;
4. Rregullore “Për Aksesin dhe Interkoneksionin, miratuar VKD nr. 1300, datë 14.06.2010 e ndryshuar;
5. Pika 17 e nenit 21 të “Rregullores së Brendshme të AKEP (**Rregullorja e Brendshme**), miratuar me Vendim të Këshillit Drejtues të ERT-së, Nr. 170, datë 24.04.2004, e ndryshuar dhe në fuqi sipas pikës 3 të nenit 138 të ligjit nr. 9918.

K Ë SHILLI DREJTUES:

Nga shqyrtimi i materialit shkresor, të përbërë nga:

1. Vendimi nr. 1595, datë 04.05.2011 i KD të AKEP “Për fillimin e procedimit administrative për zgjidhjen e mosmarrëveshjes së interkoneksionit midis sipërmarrësve Albtelcom sh.a dhe Plus Communication sh.a”;
2. Shkresa e Plus Communication sh.a me nr. 376 prot, datë 27.05.2011 (AKEP: nr. 293/38 prot, datë 30.05.2011), “*Dërgohen pretendimet e Plus Communication në bazë të Vendimit të Këshillit Drejtues të AKEP nr. 1595, datë 4.05.2011*”;
3. Shkresa e Albtelcom sh.a nr. 2039, datë 21.4.2011, mbi paraqitjen e mosmarrëveshjes me Plus Communication sh.a;
4. Korrespondenca shkresore midis palëve,
5. Diskutimeve në mbledhje mbi çështjen si dhe bazës ligjore të sipërcituar,

V Ë R Ë N:

- I.** Sipërmarrësi Plus sh.a me shkresën nr. 376 prot, datë 27.05.2011 (AKEP: nr. 393/38 prot, datë 30.05.2011), “*Dërgohen pretendimet e Plus Communication në bazë të Vendimit të Këshillit Drejtues të AKEP nr. 1595, datë 04.05.2011*”, argumenton në mënyrë të përmbledhur si më poshtë:
1. Plus konsideron si të pa bazuar ankimin administrativ të paraqitur nga Albtelcom sh.a duke pretenduar rrezimin e ankimit për shkaqet e mëposhtme:
    - a) Në zbatim të Vendimit nr. 1505 datë 10.02.2011 “Për miratimin e dokumentit final për orientimin në kosto të tarifave të shërbimeve të operatorëve celularë me FNT” i referohet operatorëve celularë AMC, Vodafone AL, dhe Eagle Mobile të përcaktuar me fuqi të ndjeshme në treg me Vendimet nr. 1210, nr. 1211, nr. 1212, datë 31.03.2010 të ndryshuar;

- b) Plus, sqaron se sipas Vendimit nr. 1505 nuk gëzon statusin e sipërmarrësit me fuqi të ndjeshme në treg dhe se vlerat e përcaktuara në tabelën e këtij Vendimi do të shërbejnë si rekomanduese apo orientuese për Plus, deri në momentin që AKEP të dalë me një Vendim zyrtar për shpalljen e Plus me fuqi të ndjeshme në treg;
- c) Plus konsideron se, nuk ka asnjë argument ligjor apo rregullator që të detyrojë Plus të zbatojë një tarifë specifike terminimi të ndryshme nga ajo e vendosur me anë të Vendimit nr. 1351, datë 31.08.2010 *“Për mbylljen e procedimit administrativ për zgjidhje mosmarrëveshje interkoneksioni të filluar me Vendim nr. 1320, datë 28.06.2010 midis sipërmarrësve Mobil 4AL, Albtelecom sh.a, AMC sh.a, Eagle Mobile sh.a dhe Vodafone AL sh.a”*, me anë të të cilit AKEP ka vendosur që tarifa e terminimit të thirrjeve në rrjetin e Plus të jetë, 18.9 lek/min dhe 0.59 lek/thirrje, dhe se kjo tarifë do të aplikohet deri më 31.08.2011. Gjithashtu Plus thekson se, pas daljes së Vendimit nr. 1351, datë 4.08.2010 nuk ka ndryshuar asnjë nga kushtet e parashtuara për zbatimin e tarifës së terminimit sipas VKD nr. 1351;
2. Plus thekson se, propozimet për ndryshime duhet të bëhen në përputhje me nenin 27.2 të Marrëveshjes së Interkoneksionit dhe në kuptimin e MI kërkohet miratimi i Plus për ndryshimet e propozuara të cilat nuk duhet të jenë në kundërshtim me aktet rregullatore të propozuara dhe në zbatim të nenit 690 të Kodit Civil, kontrata ka fuqinë e ligjit për palët dhe se çfarëdolloj ndryshimi në të duhet të kryhet vetëm në marrëveshje të ndërsjellë ndërmjet të dyja palëve;
3. Plus konsideron se, kërkesa e Albtelecom drejtua AKEP për të zbatuar tarifat sipas Vendimit nr. 1505 është e pa bazuar në ligj dhe në Vendimi nr. 1505, dhe thekson se asnjë operator nuk ka të drejtë ti kërkojë AKEP nxjerrjen e akteve rregullatore detyruese që kanë të bëjnë me statusin në treg të një operatori tjetër.
4. Për sa më sipër Plus kërkon ndërhyrjen e AKEP duke vendosur rrezimin e kërkesës së Albtelecom sh.a;
5. Gjithashru Plus me anë të shkresës nr. 538/1 prot, datë 15.07.2011 *“Dërgohen Pretendimet e Plus Communication në bazë të Vendimit nr. 1616, datë 24.06.2011 të KD të AKEP”*, (AKEP: nr. 2015 prot, datë 19.07.2011) në pjesën e dytë të saj, për sa i përket përcaktimit të tarifës së terminimit në Plus duke filluar nga data 01.09.2011 argumenton si më poshtë vijon:
- Bazuar në statistikën e trafikut të thirrjeve hyrëse dhe dalëse të shkëmbyera midis operatorit Plus dhe operatorëve të tjerë kombëtar mobile, rezulton se trafiku dalës nga Plus është më i lartë se trafiku hyrës nga të gjithë operatorët e tjerë mobile. Plus thekson se asimetria në trafik dalës është një element kyç në përcaktimin e tarifës së terminimit për një hyrës të ri në treg;
  - Në lidhje me zbatimin e tarifave të rekomanduara nga AKEP, Plus sqaron se zbaton Vendimin nr. 1351, datë 04.08.2011 sipas të cilit tarifa e terminimit të Plus është 18.9 lek/min dhe 0.57 lek/thirrje deri në Gusht 2011, duke filluar nga 01.09.2011 tarifa e terminimit e përllëguar është 12.92 lek/min (duke konsideruar rekomandimet e AKEP në Vendimin nr. 1505, datë 10.02.2011, ndërsa për operatorët e tjerë mobile është respektuar tarifa e terminimi e përcaktuar nga Vendimi i AKEP nr. 1505, datë 10.02.2011). Plus arrin të mbulojë

kostot me të ardhurat nga intrekoneksion në zbatim të tarifës së terminimit 18.9 lek/min dhe 0.57 lek/thirrje, por duke filluar nga Shtatori 2011 kostot për Plus fillojnë përsëri të jenë më të larta sesa të ardhurat;

- Plus thekson se, tarifa e terminimit e rekomanduar nga AKEP nuk është në atë pozicion që të mbështesë Plus për të mbuluar kostot e gjeneruara nga trafiku i interkoneksionit, sepse asimetria në trafik është ende në atë pozicion sa që asimetria e tarifës së terminimit smund të mbulojë asimetrinë e trafikut;
- Plus konsideron se, e vetmja periudhë ku e ardhura e Plus është më e lartë se kostoja, i referohet periudhës Mars – Gusht 2011 kur Plus ka aplikuar tarifën 18.9 lek/min dhe 0.57 lek/thirrje;
- Plus vëren se, situata e disbalancës së SMS-ve përkeqson më tej situatën në të cilën gjendet Plus në treg sot përkundrejt operatorëve të tjerë Mobile.
- Plus konsideron se nuk përbën asnjë rrezik për operatorët FNT për këto arsye:
  - Tarifa e terminimit të Plus nuk përbën asnjë rrezik për operatorët FNT sepse rritja e tregut të Plus është e pakonsiderueshme;
  - Një tarifë e ulët terminimi tek Plus ka pak gjasa të ndikojë në rritjen e ofertave të operatorëve FNT për thirrjet jashtë rrjetit, pasi këta operatorë kanë një bazë të konsiderueshme klientësh dhe është provuar nga aktiviteti i tyre që fokusi është në tarifatat ON net (brenda rrjetit), si për tarifatat e përdoruesve fundorë ashtu edhe për ofertat promovionale;
  - Tarifa asimetrike e terminimi të Plus, do vazhdojë të ndikojë në konkurrencë pasi do të mbështesë Plus në rritjen e paketave promovionale konkurruese të operatorëve të tjerë dhe për rrjedhojë për ndryshimin e paketave me pakicë. Gjithashtu ky koncept do të ndihmojë Plus të rrisë ofertën për thirrjet dalëse drejt operatorëve të tjerë (paralelisht me atë brenda rrjetit), duke rritur bazën e pajtimtarëve;
- Plus vleron se, ARPU është një element i rëndësishëm për t’u konsideruar nga AKEP në përcaktimin e tarifës së terminimit në Plus. Niveli i përdorimit mesatar mujor i përdoruesve është tepër i ulët, 40 lek në muajin Maj 2011 dhe 41 lek në muajin Qershor 2011, përkundrejt 300 lek ARPU i operatorëve të tjerë në treg, gjë që vështirëson situatën financiare të Plus në përmbushje të investimeve të planifikuara për vitet e ardhshme;
- Plus argumentos se bazuar në parimin “*në shërbim të rritjes së konkurrencës në treg*”, Plus hodhi në treg produkte e shërbime me çmime tepër të ulta për të tërhequr përdoruesit, dhe për këtë është vendosur në një pozitë të vështirë pasi reduktimi i çmimeve rrjedhimisht sjell një ARPU më të ulët;
- Plus pretendon, lehtësim nga ana e rregullatorit, për këtë fazë fillestare dhe të vështirë të pozicionimit në treg me qëllim zhvillimin e një konkurrence të drejtë;
- Për sa më sipër Plus, duke i’u referuar kushteve të vështira të tregut të komunikimeve elektronike në Shqipëri, efektet e pakonsiderueshme të asimetrisë aktuale si dhe bazuar në praktikatat më të mira të tregut evropian, direktivat të cilat

shërbejnë si model për të përcaktuar ndër të tjera edhe politikat për rregullimin e tregut, evidenton rëndësinë e përcaktimit të tarifës së terminimit në Plus si më poshtë:

“Duke filluar nga data 01.09.2011 tarifa e terminimit në Plus të jetë 18.16 lek për një periudhë të caktuar derisa AKEP të monitorojë tregun dhe ecurinë e rritjes së efektshmërisë së Plus në tregun Shqiptar të komunikimeve elektronike”

II. Sipërmarrësi Albtelcom sh.a, me shkresën nr. me nr. 2039, datë 21.4.2011, mbi paraqitjen e mosmarrëveshjes me Plus Communication sh.a, sqaron si më poshtë vijon:

1. Albtelcom vlerëson se, mospranimi nga ana e Plus për aplikimin e tarifave të terminimit në rrjetin e tij sipas vlerave të paraqitura në Vendimin nr. 1505 në përputhje të plotë me parimin e trajtimit të përshkallëzuar të tarifës së terminimit në rrjetin e Plus në kuadër të ndryshimeve rregullatore për operatorët celularë, ndikon në reduktimin e të ardhurave për Albtelcom si rrjedhojë e aplikimit të tarifës 18.9 lek/min për terminimin e rrjetit në Plus;
2. Gjithashtu Albtelcom thekson se, diferenca e krijuar nga shuma e të ardhurave nga terminimi në Plus bazuar në tarifën aktuale të terminimit 18.9 lek/min, me tarifën 15.93 lek/min në zbatim të Vendimit nr. 1505 datë 10.02.2011, do të përbënte humbje për Albtelcom dhe një subvencionim të pajustificuar për Plus nga ana e Albtelcom dhe të gjithë operatorëve të tjerë të rrjeteve të komunikimeve elektronike;
3. Për sa më sipër, Albtelcom kërkon që AKEP të marrë Vendim për detyrimin e Plus të zbatojë tarifën e paraqitura në Vendimin nr. 1505, datë 10.02.2011 “Miratimin e Dokumentacionit Final për Orientimin në kosto të tarifave të shërbimeve të operatorëve celularë me FNT”, për terminimin në rrjetin e Plus;

III. Sa më sipër, Këshilli Drejtues i AKEP, vlerëson se:

1. AKEP nëpërmjet Vendimit nr. 1351, datë 4.08.2010 *“Për mbylljen e procedimit administrativ për zgjidhje mosmarrëveshje interkoneksioni të filluar me VKD nr. 1320, datë 28.06.2010 midis sipërmarrësve Mobil 4AL, Albtelcom sh.a, AMC sh.a, Eagle Mobile sh.a dhe Vodafone Albania sh.a”*, ka vendosur që:
  - a. Tarifa e terminimit të thirrjeve në rrjetin e Plus të jetë, 18.9 lek/min dhe 0.57 lek/thirrje,
  - b. Kjo tarifë të aplikohet në një afat maksimal deri më 31.08.2011.
  - c. Niveli i tarifave të terminimit për periudhat e mëpasshme, niveli i asimetrisë midis tyre dhe kohëzgjatja e saj do të përcaktohen me vendim të veçantë të AKEP, që do të merret në periudhën Shtator-Dhjetor 2010.
2. AKEP, me Vendimin nr. 1469, datë 24.12.2010, miratoi nxjerrjen në konsultim Publik të dokumentit, “Orientimi në kosto të tarifave të shërbimeve të operatorëve celularë me FNT” dhe në përfundim të procesit të konsultimit publik me Vendimin nr.1505, datë 10.02.2011 miratoi *Dokumentacionin Final për Orientimin në kosto të tarifave të shërbimeve të operatorëve celularë me FNT*”, dhe me Vendimet nr.1506, 1507 dhe 1508, datë 10.02.2011 përcaktoi tarifën maksimale të terminimit të thirrjeve në rrjetet e operatorëve me FNT AMC, Vodafone Albania dhe Eagle Mobile.

3. Në dokumentin *Orientimi në kosto të tarifave të shërbimeve të operatorëve celularë me FNT (dokumenti Final)*, të miratuar me Vendimin nr.1505, datë 10.02.2011, AKEP gjithashtu ka dhënë tarifa rekomanduese për terminimin e thirrjeve në rrjetin Plus Communication për periudhën 1.03.2011-1.09.2015. Arsyeja e dhënies së tarifave rekomanduese dhe jo detyruese për Plus (si për tre operatorët e tjerë) është sqaruar në dokumentin e cituar, duke qënë se Plus nuk kishte ende (dhe nuk ka ende) status me FNT si tre operatorët e tjerë celularë. Në këtë dokument final, AKEP ka rishikuar nivelet e tarifave të terminimit të 4 operatorëve dhe asimetritë relative midis tyre, duke rritur kohëzgjatjen e asimerisë nga 4 vjet në propozimin në konsultim publik në 5 vjet pas konsultimit publik.
4. Në kushtet kur Plus Communication nuk ka zbatuar tarifën e rekomanduar të AKEP për periudhën 1.03.2011-31.08.2011, duke kundërshtuar aplikimin e saj në negociatat me operatorët e tjerë, çka është bërë shkak për nisjen këtij procedimi administrativ dhe disa procedimeve të tjera, AKEP ka detyrimin të zgjidhë këtë mosmarrëveshje duke përcaktuar nivelin e tarifës për t'u aplikuar nga Plus, nivel i cili nuk do të jetë më rekomandues por detyrues për t'u zbatuar nga palët në mosmarreveshje.
5. Në arsyetimin e Vendimit nr. 1351, datë 4.08.2010, AKEP morri në konsideratë midis të tjerave nivelin e asimetrisë së aplikuar në disa vende të tjera Europiane si Polonia, Norvegjia dhe Irlanda, sipas të dhënave të publikuara në dokumentin e BEREC (ish ERG) *BOR (10)30rev1: MTR Benchmark Snapshot (as of January 2010)*. Ndërkohë duke iu referuar të dhënave më të fundit, që i referohen situatës më 1.01.2011, të publikuara nga BEREC në dokumentin *BOR (11) 27 MTR benchmark snapshot_110531: MTR Benchmark Snapshot (as of January 2011)*, niveli i asimetrisë së aplikuar në Irlandë, Norvegji dhe Poloni vazhdon të jetë i lartë në nivele 73-94%. Vlen të theksohet se operatorët më të rinj në këto vende (për të cilët vazhdojnë të aplikohen nivele të tilla asimetrie) kanë hyrë në treg në vitet 2005-2006.
6. Sipas të dhënave të operatorit Plus Communication, niveli mesatar i përdorimit të shërbimeve nga pajtimtarët e këtij rrjeti është shumë i ulët dhe ARPU është në nivele shumë të ulëta në krahasim me operatorët e tjerë në treg. Këta tregues vlerësohet se kanë lidhje me kushtet e tregut celular dhe kohën e hyrjes në treg të Plus Communication:
  - Plus communication filloi ofrimin e shërbimeve në fund të muajit Nëntor 2010 dhe në fund të vitit 2010 tregu celular arriti në 4.5 milion përdorues apo 140% normë penetrimi. Sipas të dhënave ndër vite, vlerësohet se tregu celular është afër nivelit të maturimit.
  - tregu celular në vitin 2010 dhe aktualisht është shumë më konkurrues se në vitet e mëparshme dhe sidomos me fillimin e viteve 2000, në kohën e hyrjes në treg të dy operatorëve më të mëdhenj. Ky nivel më i lartë konkurrence është refelktuar dhe në reduktime të tarifave të përdoruesve fundorë sidomos në politikat tarifore agresive të operatorëve me tarifa shumë të ulëta brenda grupeve, ç'ka ka sjellë rritje të trafikut on-net dhe rënie të trafikut jashtë rrjetit. Kjo çon në reduktim të efektit të asimetrisë aktuale në tarifën e terminimit.
  - Niveli i lartë i penetrimit të shërbimeve celulare i shoqëruar me rritje të konkurrencës në tregun me pakicë, krijon një mjedis shumë të vështirë për hyrësin e ri në treg, Plus Communication, për rritjen e bazës së pajtimtarëve dhe aftësinë e tij konkurruese në raport me lojtarët e tjerë në treg. Sic tregojnë të dhënat e Plus,

pajtimatrët e këtij operatori janë përdorues shumë më të vegjël të shërbimeve se të operatorëve të tjerë.

7. Aplikimi i asimetrisë për hyrësit e rinj në treg rekomandohet për të krijuar mundësi operatorit të ri në treg që të konkurrojë me operatorët e tjerë që kanë krijuar një bazë të qëndrueshme pajtimtarësh dhe në kushte kur tregu është në maturim, konkurrenca është në nivel më të lartë dhe operatorët e tjerë kanë avantazhe më të mëdha në numër pajtimtarësh e përforcuar nga politikat tarifore agresive brenda-rrjeteve, aftësia e operatorit të ri për të konkurruar reduktohet ndjeshëm.
8. Niveli i tarifave rekomanduese të terminimit të thirrjeve në rrjetin Plus Communication dhe asimetrisë me tarifën e terminimit në rrjetet e tre operatorëve të tjerë celularë i dhënë në dokumentin *Orientimi në kosto të tarifave të shërbimeve të operatorëve celularë me FNT (dokumenti Final)*, u konsiderua i arsyeshëm nga AKEP, duke gjykuar se aftësitë konkurruese të Plus do të rriteshin sidomos me implementimin e portabilitetit të numrit. Megjithatë, ecuria e tregut dhe karakteristikat e tij (te cituara më sipër), ku operatorët celularë janë fokusuar në konkurrencën me tarifën brenda rrjetit ka bërë që përdoruesit celularë të jenë më të intersuar për operatorët më të mëdhenj (me numër të madh përdoruesish) për të përfituar sa më shumë nga tarifën e ulëta brenda rrjetit.
9. Për sa më sipër me qëllim mbrojtjen e konkurrencës në treg dhe interesave të përdoruesve fundorë në periudhë afatgjatë, tarifa e terminimit të thirrjeve në rrjetin Plus Communication të vazhdojë të jetë në të njëjtin nivel siç është përcaktuar në Vendimin nr. 1351, datë 4.08.2010, deri në përcaktime të mëvonshme të AKEP për këtë tarifë, në varësi të rezultateve të analizës së rradhës së tregut, sipas përcaktimeve të parashikuara në nenin 34 të ligjit 9918.

P Ë R K Ë T O A R S Y E:

Bazuar në pikën 1 të nenit 114 dhe pikën 1 të nenit 115, të ligjit nr. 9918, nenin 46 e vijues të K.Pr.A, si dhe pikën 17 të nenit 21 të Rregullores së Brëndshme,

V E N D O S:

1. Të mbyllë procedimim administrativ të filluar me VKD nr. 1595, datë 04.05.2011 “Për zgjidhjen e mosmarrëveshjes së interkoneksionit midis Albtelecom sh.a dhe Plus Communication sh.a.;
2. Tarifa e terminimit të thirrjeve në rrjetin Plus Communication sh.a të vazhdojë të jetë 18.9 lek/minutë dhe 0.57 lek/thirrje, deri në një vendim tjetër të AKEP.
3. Të njoftohen palët e interesuara Albtelecom sh.a dhe Plus Communication sh.a për mbylljen e procedimit administrativ;
4. Ky Vendim të publikohet në faqen e internetit të AKEP: www.akep.al

Ky Vendim hyn në fuqi në datën e miratimit të tij.

K R Y E T A R I
Piro XHIXHO

ANËTARË:

- 1. Alketa MUKAVELATI**
- 2. Benon PALOKA**
- 3. Ibsen ELEZI**
- 4. Zamira NURCE**